

Externe veiligheidsparagraaf bestemmingsplan "Recreatieterreinen"

A. Toetsingskader

Externe veiligheid gaat om het beperken van de kans op en het effect van een ernstig ongeval voor de omgeving door:

- het gebruik, de opslag en productie van gevaarlijke stoffen (inrichtingen);
- het transport van gevaarlijke stoffen (buisleidingen, waterwegen en spoorwegen);
- het gebruik van luchthavens.

Het externe veiligheidsbeleid richt zich op het beperken van de risico's voor de burger door bovengenoemde activiteiten. Hiertoe zijn risico's gekwantificeerd, namelijk door middel van het plaatsgebonden risico en het groepsrisico

Plaatsgebonden risico (PR)

Het plaatsgebonden risico is de berekende kans per jaar, dat een persoon overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongeval bij een risicobron, aangenomen dat hij op die plaats permanent en onbeschermd verblijft.

Groepsrisico (GR)

Dit is de kans dat een groep mensen overlijdt door een ongeval met gevaarlijke stoffen. Het groepsrisico moet worden gezien als een maat voor maatschappelijke ontwrichting.

Het externe veiligheidsbeleid is verankerd in diverse wet- en regelgeving. Voor voornoemd bestemmingsplan zijn de volgende besluiten relevant:

1. Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi)

Met het Bevi zijn risiconormen voor externe veiligheid met betrekking tot bedrijven met gevaarlijke stoffen wettelijk vastgelegd.

2. Circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen (cRNVGS)

De circulaire is van toepassing op bestemmingsplannen die liggen binnen de invloedsgebieden van transportroutes met vervoer van gevaarlijke stoffen.

3. Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb)

Op basis van het Bevb dienen plannen, vergelijkbaar met het Bevi, te worden getoetst aan de grens- en richtwaarde voor het PR en de oriëntatie waarde voor het GR.

Verantwoordingsplicht

In voornoemde Besluiten en de circulaire is de verantwoordingsplicht groepsrisico opgenomen. Deze verantwoording houdt in dat iedere wijziging met betrekking tot planologische keuzes moet worden onderbouwd en verantwoord door het bevoegd gezag.

B. Verantwoording GR

Naast de numerieke waarde van het GR, zoals de ligging van het GR ten opzichte van de oriëntatiewaarde en de toename daarvan ten opzichte van de nulsituatie, dient ter beoordeling van het GR en de verantwoording daarvan conform artikel 13 van het Bevi, artikel 12 van het Bevb en de cRNVGS ook gekeken te worden naar kwalitatieve

aspecten, zoals zelfredzaamheid, bestrijdbaarheid van het incident, nut en noodzaak, het tijdsaspect en mogelijk risicoreducerende maatregelen.

Ligging GR t.o.v. oriëntatiewaarde

Huidige situatie (nulsituatie)

De wetgeving verbindt geen harde normen aan de toelaatbaarheid van kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten binnen een invloedsgebied, zoals dat wel het geval is bij het PR. Wel bestaat voor de gemeente bij het vaststellen van nieuwe ruimtelijke plannen de wettelijke verantwoordingsplicht. De verantwoordingsplicht is van toepassing voor ruimtelijke plannen binnen een invloedsgebied van een risicovolle activiteit. De verantwoording is ook van toepassing op bestaande plannen die worden geactualiseerd (conserverende plannen). Uit het voorgaande is gebleken dat de aanwezige risicobronnen kunnen worden opgesplitst in:

- transportroutes van gevaarlijke stoffen;
- buisleidingen.

De propaantank van 8 m3 en de chloorbleekloogopslagen die aanwezig zijn bij de zwembaden op camping It Wiid en Recreatiecentrum Bergumermeer vallen niet onder voornoemde regelgeving en worden derhalve niet nader beschouwd.

In de plangebieden van het bestemmingsplan liggen de volgende invloedsgebieden waarbinnen het GR relevant is:

Hogedrukaardgastransportleidingen met een druk tussen 40 en 89 bar en een diameter tussen de 6 en 48 inch	100-575 m weerszijden
Transportroute gevaarlijke stoffen N355	200 m weerszijden
Prinses Margrietkanaal (plasbrandaandachtsgebied)	25 m weerszijden

Transport van gevaarlijke stoffen over de weg

Door de gemeente Tytsjerksteradiel is geen route gevaarlijke stoffen op grond van de Wet vervoer gevaarlijke stoffen vastgelegd, dit is ook niet verplicht.

Via de Groningerstraatweg (N355) vindt vervoer van gevaarlijke stoffen plaats. Het invloedsgebieden (200 m) valt over het plangebied recreatieterrein Jachthaven Zwartkruis. Het groepsrisico bevindt zich ruim beneden de oriëntatiewaarde, een nadere analyse van het GR is derhalve niet noodzakelijk.

Transport van gevaarlijke stoffen over het water

Over het Prinses Margrietkanaal vindt transport van gevaarlijke stoffen over water plaats. Het Prinses Margrietkanaal loopt langs Dagrecreatie Bergumermeer en camping Klein Zwitserland. Binnen het plasbrandaandachtsgebied van het Prinses Margrietkanaal worden geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk gemaakt. Het GR hoeft derhalve niet verantwoord te worden.

Hogedrukaardgastransportleidingen

De invloedsgebieden van de gasbuisleidingen bedragen tussen de 100 en 575 m aan weerszijden van de leiding. Binnen de invloedsgebieden zijn relatief weinig mensen aanwezig. Daarnaast zijn binnen de invloedsgebieden (beperkt)kwetsbare objecten aanwezig. Geconstateerd is dat het aantal slachtoffers, en dus het groepsrisico, relatief klein is. Het GR bevindt zich ver onder de oriëntatiewaarde.

Toename GR t.o.v. nulsituatie

Toekomstige situatie

Het aantal personen binnen de invloedsgebieden van risicobronnen neemt conform dit bestemmingsplan nauwelijks toe. Het bestemmingsplan is overwegend conserverend van aard. Bij de GR berekeningen is geanticipeerd op toekomstige ontwikkelingen.

Mogelijkheden van de zelfredzaamheid en van de hulpverlening

De fysieke eigenschappen van bewoners, bezoekers, gebouwen en omgeving zijn van invloed op de vraag of zelfredding optimaal kan plaatsvinden. Bij de inrichting van het plangebied is het van belang zorg te dragen voor goede ontvluchtingmogelijkheden. Vluchtroutes dienen zoveel mogelijk personen direct van de calamiteit weg te leiden. Tevens moet de brandweer het gebied makkelijk kunnen bereiken, zonder dat belemmeringen optreden als gevolg van vluchtende mensen in auto's.

Brandweer Fryslân ziet geen grote knelpunten op het gebied van bereikbaarheid, bestrijdbaarheid, bluswatervoorzieningen en zelfredzaamheid.

De opkomsttijd bedraagt voor de eerste brandweereenheid tussen de 7 en 15 minuten en voor de tweede brandweereenheid tussen de 10 en 18 minuten en voldoet hiermee aan de maximale opkomsttijd zoals opgenomen in het ontwerpbesluit Veiligheidsregio.

Mogelijkheden om Groepsrisico te verlagen/optimaliseren

Het uitsluiten van bepaalde kwetsbare personen binnen de contouren van de hogedrukaardgastransportleidingen en de weg, zoals functies bedoeld voor mensen met een verminderde zelfredzaamheid (kinderen, gehandicapten en bejaarden), is hier niet mogelijk. Gezien het lage GR zijn er verder geen proportionele maatregelen mogelijk om het GR te verlagen.

Nut en noodzaak van de ontwikkeling

Het bestemmingsplan vervangt een tiental vigerende bestemmingsplannen die elk ouder dan 10 jaar zijn en daarom geactualiseerd dienen te worden.

Het bestemmingsplan is overwegend conserverend van aard, het aantal personen binnen de invloedsgebieden van hogedruk aardgastransportleidingen en transportroutes neemt slechts in geringe mate toe.

Zoals hiervoor ook aangegeven vindt er geen overschrijding plaats van de oriëntatiewaarde en zijn zowel de bereikbaarheid en de ontvluchtingmogelijkheden van het plangebied goed. Het plan kan derhalve acceptabel worden geacht.

C. Conclusie

Ondanks maatregelen ter verhoging van de veiligheid kunnen risico's nooit voor 100% worden weggenomen. Ook na het nemen van veiligheidsverhogende maatregelen zal een restrisico blijven bestaan.

Met behulp van het uitvoeren van de verantwoordingsplicht voor het groepsrisico en het brandweeraadvies, dient het bevoegd gezag zich uit te spreken over de aanvaardbaarheid van het restrisico.

Voor wat betreft de acceptatie van het restrisico wordt ook het belang van de ontwikkeling meegewogen.

Met het vaststellen van het plan heeft de gemeenteraad verantwoord dat het groepsrisico en de daaruit voortvloeiende consequenties voor de zelfredzaamheid en hulpverlening, maatschappelijk aanvaardbaar zijn. Geconcludeerd wordt dat externe veiligheid geen belemmering vormt voor de haalbaarheid van voorliggend plan.